

REHABILITACE PO CÉVNÍCH MOZKOVÝCH PŘÍHODÁCH

Gabriela Smečková

Rehabilitace po cévních mozkových příhodách. Praha : Grada, 2004, str. 200.
ISBN 80-247-0592-3.

Na jaře letošního roku se na knižním trhu objevila publikace *Rehabilitace po cévních mozkových příhodách*, kterou z italštiny přeložila Mgr. Simona Šeclová, překlad okomentoval Prim. MUDr. Jiří Polívka, CSc. Originál publikace vydala WHO roku 1999.

Kniha je členěna do osmnácti kapitol, následuje Slovník, Literatura a Rejstřík. V úvodu se dočítáme, komu je kniha určena. Jsou to především rehabilitační lékaři, sestry, ale i samotné osoby s cévní mozkovou příhodou (CMP) a jejich rodinní příslušníci. Dále je zde vymezen cíl rehabilitace – dosáhnout nejvyšší stupeň funkční nezávislosti. Charakteristika publikace předpokládá pravostrannou hemiplegii u osob s CMP. Na závěr je zdůrazněna nutnost přizpůsobit jazyk všem aktérům rehabilitace.

První kapitola se zabývá oblastí cévních mozkových příhod, jejich příčinami, následky, rehabilitací. Předmětem druhé kapitoly je správné polohování a raná péče. Autoři poukazují na velký význam polohování, především v raných stádiích rehabilitace. Třetí až čtvrtá kapitola se věnuje poloze na lůžku vleže a vsedě, dále transferu z lůžka a sedu na židli. Seznamujeme se zde, jak by se daná poloha měla správně realizovat, a k tomuto účelu je zde k dispozici řada cvičení, která jsou doplněna obrazovými ilustracemi. S přínosem a prováděním pohybových cvičení jsme seznámeni v páté kapitole. Šestá až sedmá kapitola popisují péči o rameno a kyčel a cvičení s tímto spojená, opět doplněná patřičnými ilustracemi. Jak nacvičit polohu z lehu do sedu a udržet v ní rovnováhu, nám popisuje kapitola osmá až devátá. Kapitola desátá, jedenáctá a dvanáctá podávají informace o nácviku vstávání, poloze v sedu a nácviku chůze. Opět jsou k dispozici cvičení s ilustracemi. Intermediální polohy jsou předmětem kapitoly třinácté. Kapitola čtrnáctá podává stručný přehled specifických technik pro funkční trénink. Aktivitami, kterými lze nacvičit posílení pohybů ruky, se zabývá patnáctá kapitola, opět doplněná různými cvičeními s ilustracemi. Častým problémům vyskytujícím se u CMP se věnuje kapitola šestnáctá. Důraznému bodu publikace, tedy podpoře soběstačnosti, se věnuje kapitola sedmnáctá, která podává přehled každodenních aktivit, které je mnohdy nutné s pacientem po CMP nacvičovat. Poslední kapitola, osmnáctá, popisuje další obtíže spojené s CMP. Jsou to např. komunikační potíže, faciální paréza, sensorické ztráty, atd. Následuje Slovník, Literatura, Rejstřík.

Závěrem lze publikaci zhodnotit za velice přínosnou, a to především díky jejímu praktickému využití a možnosti širokého uplatnění. Jak se uvádí v úvodu, publikace najde své místo u rehabilitačních pracovníků, osob s CMP a jejich rodinných příslušníků. Domníváme se však, že by své uplatnění našla rovněž u logopedů, kteří se běžně setkávají s osobami postiženými CMP. Pro komplexnější intervenci lze doporučit publikaci Rehabilitace orofaciální oblasti (Gangale, D.C.), která se také zabývá problematikou terapie osob s CMP.

Jak již bylo uvedeno, kniha je svým obsahem spíše prakticky orientována, pro získání teoretických znalostí bychom byli nuceni sáhnout po jiných zdrojích. Za nejpřínosnější a stěžejní považujeme kapitoly věnující se správnému polohování a nácviku soběstačnosti. Vždyť právě pocit soběstačnosti je pro člověka s CMP jedním z nejdůležitějších pocitů. Literatura je svým počtem sice skromná, ale jistě zde nalezneme další možné zdroje informací. V textu však odkazy na literaturu nenajdeme.